

แบบบันทึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM)
เรื่อง กระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาทางไกล
ตอน ลักษณะของภาพที่ถ่าย และหลักการกำหนดภาพ
ของชุมชนนักปฏิบัติสตูดิโอ (Studio Media)
วันอังคาร ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔ เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๑.๐๐ น.

ชื่อชุมชนนักปฏิบัติ ชุมชนสตูดิโอ (Studio Media)
หน่วยงาน ชุมชนนักปฏิบัติหน่วยงานสนับสนุน กลุ่มงานพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

รายชื่อสมาชิก

คุณเอื้อ	ผศ.นิวัตร	จารุวาระกุล
คุณอำนวย	นายเพชร	สายเสน
คุณลิขิต	น.ส.ร็กอนงค์	ชมปรีดา
คุณกิจ	นายปฐมพงศ์	จำนงค์ลาภ
คุณประสาน	น.ส.ณัฐริกา	คล้ายสงคราม

สมาชิกในกลุ่ม

๑. นายฤกษ์	จำนนิตย์
๒. นายกิตติ	แย้มวิชา
๓. น.ส.วันธนา	แก้วผาบ
๔. น.ส.ดลวรรณ	สุทธิวัฒน์กำจร
๕. น.ส.ปัญญาพร	แสงสมพร
๖. นายมงคล	ชนะบัว
๗. นายภาณุพงศ์	พันธ์บัวหลวง

ผู้เล่า	รายละเอียดของเรื่อง	สรุปความรู้ที่ได้
นายปฐมพงศ์ จำนงค์ลาภ	ลักษณะของภาพที่ถ่าย และหลักการกำหนดภาพ (ดังรายละเอียดแนบท้าย)	<p>จากการที่ได้ศึกษาข้อมูลและแลกเปลี่ยนความรู้ ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับลักษณะของภาพ และ หลักการกำหนดภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาพแบบออฟเจคตีฟ (Objective Shot) - ภาพแบบซัพเจคตีฟ (Subjective Shot)

กระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

๑. ลักษณะของภาพที่ถ่าย เพื่อบอกเนื้อหา หรือเรื่องราวของภาพและลักษณะภาพหรือธรรมชาติของภาพที่ถ่าย

๑.๑ ภาพที่ถ่ายจากมุมสูง (aerial shot / bird's eyes view) หมายถึง ภาพถ่ายในลักษณะถ่ายจากมุมสูง เช่น จากเครื่องบิน เสมือนภาพแทนสายตาดนก ในบทโทรทัศน์นอกจากบอกว่า ตั้งกล้องมุมสูงแล้ว จะต้องระบุด้วยว่าถ่ายจากเครื่องบิน

๑.๒ ภาพที่ถ่ายในระยะใกล้มาก (Big Close Up Shot) หมายถึง ภาพถ่ายในลักษณะใกล้มีขนาดใหญ่ เช่น ภาพคนเต็มหน้า หรือภาพบางส่วนของใบหน้าที่ต้องการเน้นเฉพาะ เช่น นัยน์ตา ปาก จมูก หรือบางส่วนของวัตถุ

๑.๓ ภาพครึ่งอก (Bust Shot) หมายถึง ภาพถ่ายศีรษะกับหัวไหล่ทั้งสองของผู้แสดง

๑.๔ ภาพเอียง (Canted Shot) หมายถึง ภาพที่อยู่นอกเส้นตั้งของภาพ ในบทโทรทัศน์มักจะบอกรายละเอียดเพิ่มเติม เช่น ภาพเอียง หรือภาพเฉียง ลักษณะใด

๑.๕ ภาพถ่ายข้ามไหล่ (Cross Shot) หมายถึง ภาพที่ถ่ายข้ามไหล่ด้านหลังอีกคนหนึ่งเป็นฉากหน้า และเห็นหน้าอีกคนหนึ่ง ในบทโทรทัศน์ใช้คำว่า X- Shot หรือถ่ายข้ามไหล่

๑.๖ ภาพเต็มตัว (Full Shot) หมายถึง ภาพผู้แสดงคนเดียว หรือหลายคนเต็มตัว โดยมีฉากหลังประกอบ

๑.๗ ภาพระดับเข่าของร่างกาย (Knee Shot) หมายถึง ภาพที่ถ่ายตั้งแต่ศีรษะลงไปจนถึงหัวเข่า หรือการถ่ายภาพตั้งแต่หัวเข่าลงไปถึงเท้า ซึ่งในบทโทรทัศน์ควรระบุให้ชัดเจน

๑.๘ ภาพถ่ายจากกระจกเงา (Mirror Shot) หมายถึง ภาพที่ถ่ายผู้แสดงจากภาพในกระจกเงา ซึ่งในบทโทรทัศน์ควรระบุให้ชัดเจนว่าเป็นภาพจากกระจกเงา

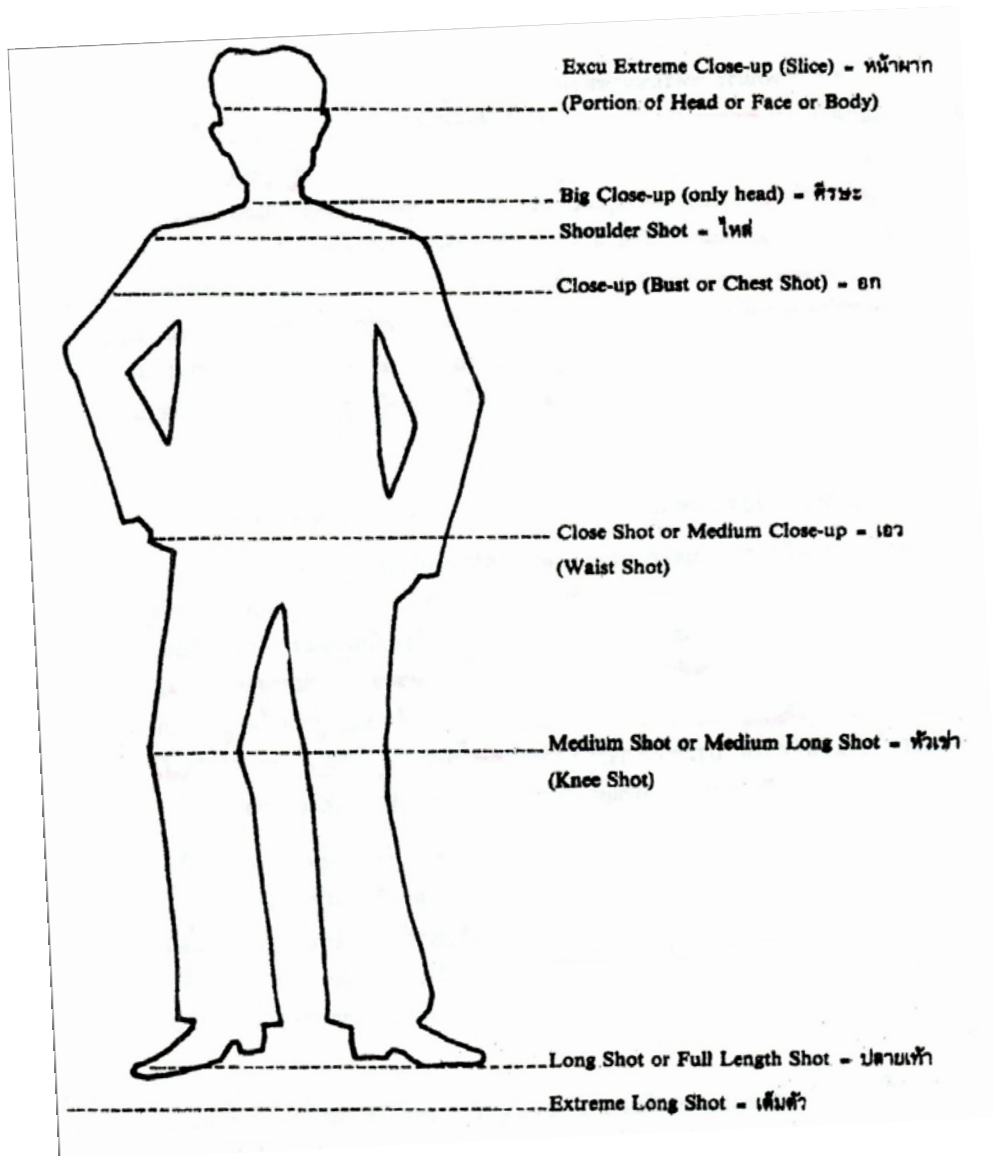
๑.๙ ภาพหมู่ (Group shot) หมายถึง ภาพในลักษณะรวมกันเป็นหมู่ หรือเป็นกลุ่มคน

๑.๑๐ ภาพบุคคล ๒ คนครึ่งตัว (Two Shot / Double Shot) หมายถึง ภาพบุคคล ๒ คนครึ่งตัวในกรอบภาพเดียวกัน หันหน้าเข้าหากัน

๒. หลักการกำหนดภาพ

๒.๑ ภาพแบบออฟเจคทีฟ (Objective Shot) หมายถึง การถ่ายภาพในลักษณะแทนสายตาของผู้ชม หรือผู้สังเกตการณ์ ตำแหน่งของกล้องจะอยู่ทางด้านหน้าของนักแสดง

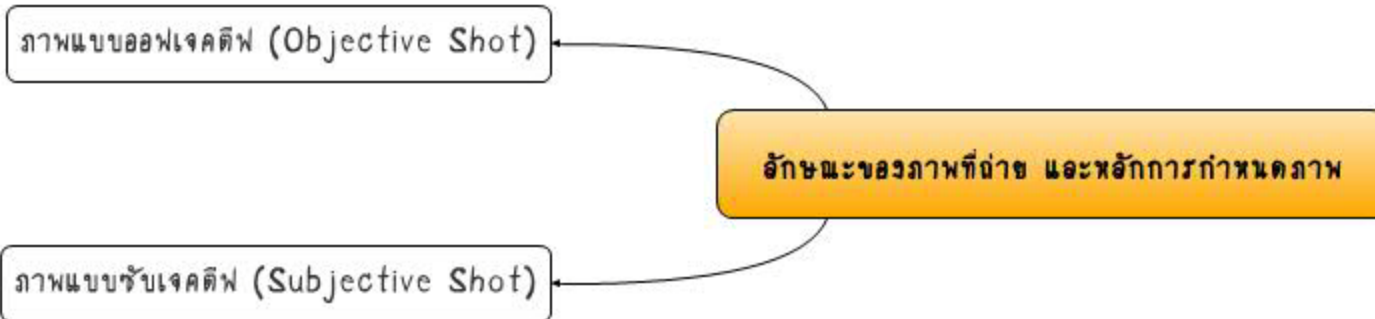
๒.๒ ภาพแบบซับเจคทีฟ (Subjective Shot) หมายถึง การถ่ายภาพในลักษณะกล้องจะตั้งอยู่ในตำแหน่งแทนสายตาของผู้แสดง และกำกับมองดูการกระทำ เช่นเดียวกับที่ผู้แสดงมองเห็น ตัวอย่างที่ใช้กันบ่อยๆ คือ ตั้งกล้องในมุมสูง ถ่ายภาพข้ามไหล่ผู้แสดงไปยังวัตถุที่กำลังแสดงอยู่



รูปที่ ๑ ระยะภาพแบ่งตามขนาดของบุคคลที่ถ่าย

ภาพประกอบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM)
ของชุมชนสตูดิโอ (Studio Media)





การถอดบทเรียนการเรียนรู้ด้วยการวิเคราะห์หลังการปฏิบัติ After Action Review (ARR)

๑. เป้าหมายของการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้คืออะไร

การถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้เรื่อง ลักษณะของภาพที่ถ่าย และหลักการกำหนดภาพ ได้แก่ ลักษณะของภาพที่ถ่าย และหลักการกำหนดภาพ ให้เป็นความรู้ที่ถูกต้องแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องและสามารถนำไปปฏิบัติตามได้

๒. สิ่งที่ยังบรรลุเป้าหมายคืออะไร เพราะอะไร

ได้องค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการใช้ชื่อพื้นฐาน (Basic shots) ของลักษณะภาพได้ถูกต้อง

๓. สิ่งที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายคืออะไร เพราะอะไร

-

๔. สิ่งที่เกิดความคาดหวังคืออะไร

ชื่อพื้นฐาน (Basic shots) ของลักษณะภาพ เป็นคำที่ใช้เรียกเฉพาะและมีความหมายที่คนทำงานด้านโทรทัศน์จะต้องทราบและเข้าใจเป็นอย่างดี

๕. คิดจะกลับไปทำอะไรต่อ

กลุ่มงานพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จะมีการจัดกิจกรรม ขั้นตอนการควบคุมเครื่อง Switcher Any cast ครั้งต่อไปประมาณเดือน มกราคม ๒๕๕๔